

“චිත්‍ර ශිල්පයට දිගුකාලීන වටිනාකමක් ඇති අතර එය ක්ෂණික එහෙත් ඉක්මනින් අමතක වන මුදල කුරුමිට්ටෙක් කරයි”

බ්‍රිතාන්‍ය කලා ඇකඩමියේ භාරකරු ඩෙට්‍රොයිට්හි චිත්‍ර හා කලා නිර්මාණ ආයතනය විකිනීමට විරෝධය පල කරයි

UK Royal Academy of Arts curator opposes sale of Detroit Institute of Arts artwork

2013 නොවැම්බර් 15

එ ප්‍රියන් ලොකේ ලන්ඩනයේ රාජකීය කලා ඇකඩමියේ තාවකාලික ප්‍රදර්ශන වැඩසටහනේ භාරකරුය. ඔහුගේ මූලිකත්වය යටතේ මෑතකදී බෙහෙවින් සාර්ථකවූ “මෙක්සිකෝව- 1910-1940 කලාවේ විප්ලවයක්” යන ප්‍රදර්ශනය එහිදී පැවැත්වින.

1910 මෙක්සිකානු විප්ලවය එරට ආර්ථික, දේශපාලන හා සමාජ තත්වය පරිවර්තනය කලා පමනක් නො වේ. එය කලාවේ ශ්‍රී විභූතිය නැංවීමට ද දායක විය. ප්‍රදර්ශනයේ එක් ප්‍රධාන අරමුණක් වූයේ, මෙක්සිකෝව තුළ නිර්මාණය කල චිත්‍ර කලාවේ ආස්වාස හෙළි පෙහෙළි කිරීම ය. එම කාලය තුළ, ඩෙට්‍රොයිට් කලා ආයතනය අලංකාරවත් කල සිතුවම් නිර්මාණය කල දියොගෝ රිවේරා ද ඇතුළු, මෙක්සිකානු හා ජාත්‍යන්තර කලාකරුවන් හා ඡායාරූප ශිල්පීන්ගේ නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කෙරින.

ඩෙට්‍රොයිට් කලා ආයතනය වසා දැමීමට විරුද්ධ වූ එම ව්‍යායාමයේ කොටසක් ලෙස, බ්‍රිතාන්‍යයේ සසභ මෙම ප්‍රකාශය ආචාර්ය ලොකේ වෙතින් ලබාගත්තේය.

ඩෙට්‍රොයිට් කලා ආයතනයේ කලා නිර්මාණ විකුණා දැමීමේ තර්ජනය, එම මාතෘකාව පිලිබඳ සාකච්ඡාවක් නැතිනම් විවාදයක් ඇතිවීම වැලැක්වීමට සැලසුම් කරන ලද, අද්‍රුරදර්ශී, ඇස්වලට වැලි ගසන, මාධ්‍ය ප්‍රචාරනය අරමුණු කරගත් විවෘතවම සරල දෙපිටකාට්ටුවකි. වෙනත් වචන වලින් කිවහොත්, එක්කෝ අප අපගේ විදි මුරකිරීම තෝරාගත යුතුය. නැතිනම් කලාකෘති විකුණා දැමිය යුතුය. එය ඇඟවුම් කරන්නේ කලා කෘති තබාගැනීමෙහි අර්ථය, ජනතාවගේ ජීවිත අනතුරේ හෙළිමකය යන්නයි. එක්කෝ ඔබ අප සමගය නැතිනම් අපට විරුද්ධය. වෙනත් විසඳුමක් ඇත්තේ නැත.

කලා නිර්මාණ විකිනීමේ තර්ජනය, තනිකරම මුදල්මය වශයෙන් හැරෙන්නට වෙනත් අගයක්

චිත්‍රශිල්පයට ඇත්තේ නැතැයි පූර්ව සංකල්පනය කිරීමකි. චිත්‍රශිල්පයේ අගය පොහොසත් කිරීම හා උගැන්වීම පිලිබඳව අන්ධ වීමකි. චිත්‍ර ශිල්පයට දිගුකාලීන වටිනාකමක් ඇති අතර එය ක්ෂණික එහෙත් ඉක්මනින් අමතක වන මුදල කුරුමිට්ටෙක් කරයි. අන්තිමේදී චිත්‍ර ශිල්පය, මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ හුයපටෙහි කොටසක් වන අතර හොඳ හා නරක කාලයන් තුළින් අපගේ පොහොසත් හා විචිත්‍රවූ ඉතිහාසය උපුටා ගැනීමට මහෝපකාරී වන්නේය. එය අන් කවරකටත් වඩා භාව ප්‍රකාශනයේ රූපාකාරයක් වන අතර මානවයා පරිනාමය වෙද්දී අඛණ්ඩව වර්ධනය වූවකි.

මේ අර්ථයෙන් එය අපගේ අන්‍යෝන්‍ය පැවැත්මේ සෙවනැල්ලක් වී ඇති අතර අපගේ සුවිශේෂී ඉතිහාසය ඔප් නංවා ඇත.

දියොගෝ රිවේරා කල සිතුවම් තුළ මෙන්ම එඩ්සෙල් බී. ෆෝර්ඩ්ගේ පරිත්‍යාගයක් වන “ඩෙට්‍රොයිට් කර්මාන්තය” (වෙනත් වචන වලින් කිවහොත් ෆෝර්ඩ් මොටර් රථ සමාගම) තුළ ද එම මූල ධර්මය පිලිබිඹු කරයි. නගරයේ චිත්‍ර ශිල්පය ඉටුකල කාර්යභාරය ග්‍රහනය කර ගත් එය සමස්ත එකතුව මෙන් සැබෑම වත්කමකි. මෙම කෘතීන් විකුණා දැමීම හා බෙහෙවින් ප්‍රකට ද බෙහෙවින් ගෞරවයට ද පාත්‍රවූ කෞතුකාගාරයේ එකතුව කඩා බිඳ දැමීම, ඩෙට්‍රොයිට්හි ජනතාවට ද නගරයට පැමිණෙන අයගේ මෙන්ම, පසුගිය වසර කිහිපය පුරා නගරයේ මූල්‍ය තත්වය පිරිහෙද්දී තමන්ට මුහුණපෑමට සිදුවූ සියලු අභියෝග ජයගැනීමට වෙහෙස නොබලා වැඩකර තිබෙන ඩෙට්‍රොයිට් කලා ආයතනයේ කැපවූ කාර්යමන්ඩලයට ද කරන දැවැන්ත අකටයුත්තකි. එය පිරිමැහිය නොහැකි වත්කමක් වන අතර ඒවා ස්ථාපිත කොට හා වර්ධනය කල අයගේ මතකය වෙනුවෙන් මෙන්ම අනාගත පරම්පරාවන්ගේ හිත සුව වෙනුවෙන් මොන වියදමක් දරා හෝ ආරක්ෂා කල යුතුය.